

14.11.2012
5+

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Tanık Koruma Kanunu'nun uygulama sonuçlarının incelenmesi, gizli tanık uygulamasında karşılaşılan sorunların belirlenmesi, sistemin eksikliklerinin giderilmesi ve sağlıklı bir yapılanma oluşturulması amacıyla Anayasa'nın 98, TBMM İktüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri kapsamında Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.

1. Topuğu
Haluk Coşkun
İzmir

L. Zülkar

Av. Gürkut ACAR
Antalya Milletvekili

Ali Samiye
Cankurtaran M. V.

Yelir Aşkalıoğlu
Melatye M. V.

Haluk Eyüboğlu

İstanbul M. V.

Ali Rıza Öztürk
Mardin M. V.

Osman Aydın
İstanbul M. V.

Dr. Serdar Korkmaz
Samsat Hantay
Balıkesir M. V.

Henri ÖREN
Manisa M. V.

Kaçanç
Kamer Genç
Tunceli M. V.

Selahattin
ARASHERİTOĞLU
Giresun M. V.

Naimettin Çarşak
M. V.

Ali Sarıbaş
M. V.

Ali Sarıbaş
Çekirge M. V.

GEREKÇE:

Ceza Muhakemesi Kanunu'nda 2004 yılında yapılan değişikliğin ardından tanıkların korkularının giderilmesi ve güvenliklerinin sağlanması amacıyla koruma tedbirleri uygulanabileceği yargılama sistemine girmiş, 5726 sayılı Tanık Koruma Kanunu ile de koruma tedbirleri belirlenmiştir.

Tanık Koruma Kanunu ile ilgili yaklaşık 5 yıldır uygulama yapılmaktadır. Bir soru önerge me verilen yanıtta, 2012 yılı başına kadar 38 kişi hakkında "tanık", 117 kişi hakkında da "tanık yakını" sıfatıyla koruma tedbiri uygulandığı, bu kişilerden 43'ü hakkında "kimlik ve ilgili bilgi ve belgelerin değiştirilmesi", 39 kişi hakkında ise "yurtiçinde başka bir yerleşim biriminde yaşamasının sağlanması" tedbirinin uygulandığı bildirilmiştir.

Yargılamayı etkileme olasılığı yüksek olan tanıkların güvenilir ve gerçekten doğruyu söyleyecek kişiler olması gereklidir. Bunun için de mahkemelerde "Bildiğimi dosdoğru söylediğime namusum ve vicdanım üzerine yemin ederim" şeklinde yemin ettirilmektedir. Güvenilirlik doğaldır ki, Tanık Koruma Kanunu kapsamına alınacak gizli tanıklar için de geçerli olmalıdır.

Son dönemde gizli tanık uygulamasının en yaygın şekilde kullanıldığı yerler İstanbul Silivri'deki davalar olduğu görülmektedir. Gizli tanıklar, sanıklara ciddi suçlamalar yöneltmektedir. Ancak, pek çok gizli tanığın bir duruşmada verdiği ifadeyi, bir başka duruşmada değiştirdiği, bir çok gizli tanığın aynı dosyalarda sanık olduğu kamuoyuna yansımaktadır.

Ayrıca gizli tanıkların pek çoğunun kimlikleri de ortaya çıkmış durumdadır. Bu kişilerin pek çoğunun kendisinin suç makinesi konumunda olduğu, gasp, cinayet, tecavüz gibi bir çok suç nedeniyle hüküm giydikleri ortaya çıkmıştır. Ayrıca bölücü terör örgütünde yöneticilik yapmış, çok sayıda vatandaşımızın ve güvenlik görevlisinin şehit olduğu saldırılara katılmış, bu suçlar nedeniyle kesin hüküm giymiş kişilerin bile gizli tanık yapıldığı, bu kişilerin terörle mücadelede görev almış kamu görevlilerine ağır suçlamalar yönelttiği görülmektedir.

Gizli tanık uygulamasının sanıkların savunma hakkını olumsuz etkilediği, sanıkların kimin hangi amaçla söylediğini bilmediği iddiaları ve suçlamaları çürütmeye, bunların doğru olmadığını kanıtlamaya çalıştıkları durumlar yaşanmaktadır. Aslında yargılamada, sanıkların suçluluğunun, somut delillerle ve güvenilir tanıkların kanıta dayalı ifadeleri ile ortaya konulması gereklidir. Gizli tanık uygulaması bunun tersi durumlar ortaya çıkarmaktadır.

Adil yargılama, savunma hakkının da güvencede olduğu yargılamadır. Gizli tanık uygulamasında ortaya çıkan örnekler, bu konuda tereddütler oluşturmaktadır. Bu kapsamda Tanık Koruma Kanunu'nun uygulama sonuçlarının değerlendirilmesi, etkin bir sistemin kurulabilmesi için gizli tanık uygulamasının olumlu, olumsuz sonuçları ve adil yargılamaya etkilerinin incelenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılması gerekli görülmektedir.